

Національна академія наук України
Інститут української мови

Лексикографічний бюлетень

Випуск 24

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО
КИЇВ – 2015

УДК 811.161.2'373'374

ББК Л 43 Лексикографічний бюлетень: Збірник наукових праць

Заснований у 1951 р.

Відновлений у 2004 р. випуском 10

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

С. Я. Єрмоленко, В. В. Німчук, К. Г. Городенська, С. О. Соколова,

В. Л. Іващенко, І. С. Гнатюк, *(відповідальний редактор),*

О. М. Тищенко, *(відповідальний секретар)*

Рецензенти

Т. А. Коць, *к. філол. н.*

Н. А. Яценко, *к. філол. н.*

До друку схвалила вчена рада

Інституту української мови НАН України

(протокол №15 від 22 грудня 2015 р.)

Л 43 **ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ**. Зб. наук. праць / Відпов. ред. к. філол. н.
І. С. Гнатюк. – Вип. 24. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 160 с.

ISBN 966-02-3450-3 (серія)

ISBN 978-966-489-433-0 (вип. 24)

Цей випуск містить матеріали Пленуму Наукової ради «Українська мова» «Формування джерельної бази сучасної української лексикографії», що відбувся в Інституті української мови 3 грудня 2015 року й був присвячений теоретично-практичним питанням у галузі джерел сучасної української лексикографії.

Збірник висвітлює питання, пов'язані з історією лексикографії, методикою й технологією укладання словників різних типів, аналізом українського словникарства, лексикологією, фразеологією, а також із проблемами структурного, семасіологічного, комунікативного аналізу мовного матеріалу як передумови його кодифікації й параметризації.

Для науковців, студентів-філологів.

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ ПЛЕНУМУ НАУКОВОЇ РАДИ «УКРАЇНСЬКА МОВА» «ФОРМУВАННЯ ДЖЕРЕЛЬНОЇ БАЗИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКОГРАФІЇ»

Вступне слово 7

Ірина ГНАТЮК

Шляхи формування джерельної бази тлумачної лексикографії сучасної української літературної мови 9

Євгенія КАРПІЛОВСЬКА

Лексична картотека і корпус як інструмент лексикографічного моделювання слова 15

Марія СКАБ

Тексти релігійного стилю як джерело поповнення джерельної бази сучасної української тлумачної лексикографії 23

Зінаїда КОЗИРЄВА

Реєстр сучасного загальномовного словника і лексикографічний стандарт 34

Ольга КОЧЕРГА

Чого неможливо знайти в загальномовному словнику 44

Ірина САМОЙЛОВА

Художня публіцистика як джерело емпіричного матеріалу для лінгвістичних досліджень 49

Наталія СНІЖКО

Проблеми, здобутки і перспективи інтегрального дослідження розвитку лексики української мови 56

Оксана ТИЩЕНКО

Лексикографічна інтерпретація нової та актуалізованої лексики в словниках мови письменників 71

Тетяна ЦИМБАЛЮК-СКОПНЕНКО

Джерельна база авторської лексикографії: теоретичний і практичний виміри .. 77

**ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ФРАЗЕОЛОГІЯ ТА ЛЕКСИКОГРАФІЯ:
ТЕОРІЯ Й ПРАКТИКА**

Марія Шведова

Проект «Базового словника російської мови» 83

Олена Дюндик

Етранжизми в сучасній українській мові 99

Інна Ренчка

Позначка «советизм» у «Практичному словнику синонімів української мови» С. Караванського 106

СЛОВНИКОВІ МАТЕРІАЛИ

Лариса Мовчун

Матеріали до «Словника римового гнізда лексеми *Україна*» 116

ПЕРСОНАЛІЇ

Лідія Тищенко

До 90-річчя Андрія Андрійовича Бурячка 143

Тетяна Цимбалюк-Скопченко

Служіння слову. Життєвий і професійний шлях лексикографа й фразеолога В. М. Білоноженко 148

CONTENTS

MATERIALS BY THE RESEARCH COUNCIL PLENUM "UKRAINIAN LANGUAGE" "FORMATION OF SOURCE BASE MODERN UKRAINIAN LEXICOGRAPHY"

Foreword	7
Iryna GNATYUK	
Ways of formation of sources explanatory lexicography of modern Ukrainian literary language	9
Ievgeniia KARPILOVSKA	
Lexical Card Index and Corpus as a Tools of Lexicographical Modelling of Word	15
Maria SKAB	
Texts of religious styleasasource of replenishment of source base for modern ukrainian explanatory lexicography	23
Zinaida KOZYREVA	
Register of vocabulary and general language lexicographical standard	34
Iryna SAMOILOVA	
Art journalism as a source of empirical data for linguistic research	44
Natalia SNIZHKO	
Problems, achievements and prospects of the integral study of the vocabulary of the Ukrainian language	56
Oksana TYSHCHENKO	
Lexicographic interpretation of new and updated words in the dictionary language writers	71
Tetyana TSYMBALYUK-SKOPNENKO	
Source base of author's lexicography: theoretical and practical dimensions	77

**LEXICOLOGY, PHRASEOLOGY AND LEXICOGRAPHY:
THEORY AND PRACTICE**

Mariya Shvedova

The project of the Basic Russian dictionary 83

Lilia Didun

Peculiarities of identification the semantics of intensity by penetrating through factor in the phraseology with the common component at a fixed location 99

Olena Diundyk

Loanwords in modern Ukrainian language

Inna Renchka

The mark «sovietism» in the «Practical dictionary of synonyms of the Ukrainian language» by S. Karavanskyi 106

DICTIONARY MATERIALS

Larysa Movchun

The Material for the Rhyming Dictionary of the Lexeme “Ukraine” Nest 116

PERSONS

Lydia Tymenko

On the 90th anniversary of Andriy Burachok 143

Tetyana Tsymbalyuk-Skopnenko

To serve the word. Life and professional path of the lexicographer and phraseologist V. M. Bilonozenko 148